

Domov>Vaše pravice>Žrtve kaznivih dejanj>Pravice žrtev – po državah

Izvirna jezikovna različica te strani [nl](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

francoščina

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [fr](#).

Swipe to change

Pravice žrtev – po državah

Belgija

Za žrtev kaznivega dejanja veljate, če ste v dogodku, ki se po nacionalnem pravu šteje za kaznivo dejanje, utrpeli škodo, npr. če ste bili poškodovani ali je bilo poškodovano ali ukradeno vaše premoženje. Kot žrtev kaznivega dejanja imate zagotovljene nekatere individualne pravice, ki jih lahko uveljavljate pred sodnim postopkom, med njim in po njem.

Kazenski postopek v Belgiji sestavljata preiskava in glavna obravnava. V večini primerov preiskavo vodi državni tožilec, v nekaterih bolj zapletenih primerih pa preiskovalni sodnik. Med preiskavo se zberejo dokazi, da se ugotovi, ali je bilo kaznivo dejanje storjeno in kdo ga je storil.

Po preiskavi se zadeva konča ali predloži sodišču v obravnavo. Sodišče na glavni obravnavi prouči zbrane dokaze in odloči, ali je obtoženec kriv ali ne. Če je spoznan za krivega, se mu lahko naloži kazen. Vendar pa lahko sodišče spozna obtoženca za nedolžnega in ga oprost.

Kot žrtev imate številne pravice v vseh fazah kazenskega postopka. Če želite imeti bolj dejavno vlogo v postopku, lahko zaprosite, da vas registrirajo kot **oškodovanca**, ali pa vložite zahtevek kot **civilna stranka** v kazenskem postopku. V nekaterih primerih lahko kazenski postopek začnete sami, tako da storilca neposredno pozovete na sodišče ali vložite prijavo pri preiskovalnem sodniku ter hkrati zaprosite, da vas obravnavajo kot civilno stranko. Kot civilna stranka lahko zahtevate odškodnino od storilca kaznivega dejanja. Če so izpolnjeni nekateri pogoji (na primer, če ste žrtev nasilnega kaznivega dejanja, storilec ali zavarovalnica pa ne moreta popraviti škode), imate pravico do nadomestila od države.

V naslednjih informativnih listih so opisane različne faze kazenskega postopka in vaše pravice **med preiskovanjem kaznivega dejanja, na glavni obravnavi in po (prvi) obravnavi**. Na voljo so tudi informacije o **pomoči in podpori, do katere ste upravičeni**.

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [nl](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [fr](#).

1 – MOJE PRAVICE MED PREISKOVANJEM KAZNIVEGA DEJANJA

Kako in kje lahko prijavim kaznivo dejanje?

Kaznivo dejanje lahko prijavite lokalni policiji, po možnosti na območju storitve kaznivega dejanja. V nujnem primeru se lahko s klicem na 112 kadar koli obrnete na policijo. V nenujnih primerih lahko odidete na najbližjo policijsko postajo. Naslovi policijskih postaj so navedeni na spletni strani lokalne policijske enote v [nizozemščini](#) in [francoščini](#).

Če ste belgijski državljani ali rezidenti Belgije (npr. če vam je bila dodeljena pravica do stalnega prebivališča v Belgiji), lahko nekatera lažja kazniva dejanja (npr. vandalizem, krajo v trgovini in krajo kolesa) prijavite prek spleta v [nizozemščini](#), [francoščini](#) ali [nemščini](#). Poleg tega lahko kdor koli, vključno s turisti, kazniva dejanja, povezana z internetom, prijavijo prek spleta na temu namenjeni spletni strani, ki je na voljo v [nizozemščini](#), [francoščini](#), [nemščini](#) in [angleščini](#).

Pregon nekaterih kaznivih dejanj je mogoč samo, če žrtev vloži ovadbo (npr. zalezovanje, obrekovanje in žalitev).

Kaznivega dejanja vam ni treba prijaviti takoj, vendar je v vašem interesu, da to storite, da lahko policija čim prej zbere podrobne informacije o dejstvih in okoliščinah kaznivega dejanja ter morebitni škodi ali poškodbi, ki ste jo utrpeli. Upoštevajte tudi, da organi po določenem času ne bodo več mogli začeti pregona. To zastaranje ali zastaralni rok je določen z zakonom, razlikuje pa se glede na vrsto kaznivega dejanja in lahko traja od šestih mesecev do 15 let. Policija vas bo zaslišala in sestavila uradno prijavo. Med zaslišanjem imate več pravic, ki ne prenehajo, tudi če boste pozneje dali drugo izjavo. Ne glede na to, ali ste zaslišani kot žrtev ali prič, vam mora policijski uradnik pred zaslišanjem pojasniti, da:

lahko zahtevate, naj se vsa vprašanja in odgovori zapišejo z vašimi besedami;

lahko zahtevate poseben preiskovalni ukrep ali zaslišanje točno določene osebe;

se lahko vaše izjave uporabijo kot dokaz na sodišču;

lahko brezplačno prejmete kopijo zapisa vašega zaslišanja. Zanj morate zaprositi ob koncu zaslišanja. V večini primerov jo boste prejeli takoj.

Če govorite jezik, ki ni jezik postopka, bo policija zagotovila poklicnega tolmača, razen če lahko policijski uradnik vašo izjavo zapiše v vašem jeziku ali vas prosi, da izjavo v svojem jeziku zapišete sami.

Vaša izjava bo vključena v uradno prijavo, ki lahko vključuje naslednje informacije:

vaše ime, naslov, telefonsko številko in morebiten elektronski naslov;

podrobnosti o kaznivem dejanju – kdo je bil udeležen pri njem, kje, kdaj in kaj se je zgodilo, kakšne posledice ste utrpeli;

kontaktne podatke morebitnih prič;

opis vpletenih oseb, vključno z višino, postavo in obleko. Zelo koristne so tudi informacije, kot so starost, barva las in oblika pričeske, naglas in vse razpoznavne značilnosti, kot so znamenja, brazgotine, tetovaže ali rojstna znamenja;

poškodbe, ki ste jih utrpeli (zdravnik vam lahko napiše zdravniško potrdilo, ki ga lahko policiji izročite tudi več dni po prvi prijavi); zdravnika lahko zaprosite tudi za izjavo, da ste nezmožni za delo;

kakršno koli drugo (dejansko) premoženjsko škodo, ki ste jo utrpeli (koristno je, da škodo fotografirate).

V izjavi lahko navedete tudi, ali potrebujete kakršno koli praktično, socialno, psihološko ali pravno pomoč.

Policiji izročite kopije dokumentov, saj boste originalne dokumente morda potrebovali pozneje, na primer pri stikih z zavarovalnico.

Če ste žrtev spolnega nasilja, boste takoj, ko bo mogoče, zaslišani v posebni sobi, ki zagotavlja potrebno zasebnost.

Policija bo v večini primerov poslala **uradno prijavo** (*proces-verbaal/procès-verbal*) državnemu tožilstvu (*parket/parquet*). Državni tožilec bo nato odločil, ali naj policija začne preiskavo ali ne. To preiskavo lahko izvede državni tožilec (*procureur des Konings/procureur du Roi*) (**standardna preiskava** (*opsporingsonderzoek/enquête pénale*)), v bolj zapletenih primerih ali kadar so potrebni bolj vsiljivi ukrepi, kot so hišne preiskave, pa preiskovalni sodnik (**sodna preiskava** (*gerechtelijk onderzoek/instruction judiciaire*)). V nekaterih primerih se lahko policija odloči za samostojno preiskavo in pošlje celoten spis državnemu tožilstvu v nadaljnje ukrepanje (**polijska preiskava** (*ambtshalve politioneel onderzoek/enquête policière d'office*)). Pri številnih lažjih kaznivih dejanjih (kot je kraja kolesa) bo policija glede na okoliščine (npr. če ni sledi o storilcu) sestavila **poenostavljeno uradno prijavo** (*vereenvoudigd proces-verbaal (VPV)/procès-verbal simplifié*). Poenostavljena uradna prijava bo ostala na policijski postaji in ne bo poslana državnemu tožilstvu. Vsak mesec bo seznam vseh sestavljenih poenostavljenih uradnih prijav posredovan državnemu tožilcu, ki se bo tako seznanil z vašo zadevo. Če bodo prišle na dan nove informacije, ki bi lahko vplivale na zadevo (npr. če se odkrije storilec kaznivega dejanja), bo uradna prijava posredovana državnemu tožilcu, vas pa bo o tem ustrezno obvestila policija.

Kako lahko spremljam ravnanje organov po prijavi kaznivega dejanja?

Po prijavi kaznivega dejanja boste prejeli dokument, ki potrjuje vašo prijavo. Ta vsebuje referenčno številko zadeve, ime policista, ki vam je pomagal, in kontaktne podatke službe državnega tožilstva (na katero se lahko obrnete za nadaljnje informacije o zadevi).

Iz tega dokumenta bo jasno razvidno, ali se bo vaša prijava obravnavala kot standardna **uradna prijava**, **polijska preiskava** ali **poenostavljena uradna prijava**.

Kako lahko sodelujem v preiskavi kaznivega dejanja?

Če boste samo vložili prijavo pri policiji, vas bo državni tožilec v primeru pregona obvestil samo o datumu, uri in kraju sodne obravnave.

Če želite prejeti informacije o drugih ukrepih v zvezi z vašo prijavo, imate zakonsko pravico, da se evidentirate kot **oškodovanec** (*benadeelde persoon /personne lésée*). Izjavo, da ste oškodovanec, lahko osebno ali prek odvetnika predložite policistu, ki sestavi uradno prijavo, v tajništvu državnega tožilstva ali na policijski postaji ali s priporočenim pismom tajništvu državnega tožilstva. Ob prejemu dokumenta, ki potrjuje vložitev prijave, boste prejeli tudi obrazec za tako izjavo.

Kot oškodovanec boste pisno obveščeni o odločitvah državnega tožilca (npr. o odločitvi za končanje postopka in razlogih zanj ali odločitvi o začetku sodne preiskave) in datumu morebitne obravnave pred preiskovalnim sodnikom. Prav tako boste imeli pravico, da v spis vključite dokumente, ki se vam bodo zdeli koristni. Poleg tega boste lahko zahtevali dostop do spisa in njegovo kopijo.

Če želite vložiti odškodninski zahtevek ali uveljavljati še druge pravice, se morate vključiti kot **zasebni tožilec v kazenskem postopku**¹ (*burgerlijke partij/partie civile*). To lahko storite z izrecno izjavo, ki jo v ta namen osebno ali prek odvetnika predložite v kateri koli fazi postopka. Kot zasebni tožilec lahko zahtevate vpogled v spis v zadevi in prejmete njegovo kopijo, zaprosite za dodatne preiskovalne ukrepe, zahtevate odškodnino, vlagate pritožbe zoper sprejete odločitve ter se posvetujete ali prejmete informacije o zaporni kazni storilca.

Kot zasebni tožilec v kazenskem postopku ali oškodovanec boste imeli pravico, da vas pri stikih z organi zastopa odvetnik. Preiskave v Belgiji so tajne, zato ne morete biti navzoči pri preiskavi (npr. pri zaslišanju osumljenca), razen ob obisku kraja kaznivega dejanja zaradi rekonstrukcije, ko je lahko navzoč tudi zasebni tožilec.

Ni vam treba dokazati niti obstoja kaznivega dejanja niti storilčeve krivde.

V tej fazi kazenskega postopka ne morete zahtevati povračila za izgubo ali škodo.

Ko je uradna prijava posredovana državnemu tožilstvu in se začne pregon, kazenskega postopka ne morete več ustaviti. Tako je tudi, če je pregon kaznivega dejanja mogoč samo, če žrtev vloži prijavo, kot je v primeru zalezovanja.

Kakšne pravice imam kot priča?

Med preiskavo boste najverjetneje zaslišani kot **priča** (*getuige/témoin*).

Če se kot priča počutite ogroženi, se vam lahko (pa tudi vašim družinskim članom in sorodnikom) v nekaterih okoliščinah odobrijo naslednji ukrepi za zaščito prič:

svetovanje o preventivnih ukrepih in pomoč pri njihovi uvedbi;

preventivni policijski obhodi;

snemanje dohodnih in odhodnih telefonskih klicev;

dodelitev tajne telefonske številke ali mobilnega telefona za nujne klice in zaščitene registrske tablice za vaš avtomobil;

fizično varovanje in

preselitev za največ 45 dni.

V zelo izjemnih primerih, če ste bili na primer žrtev ali priča kaznivega dejanja, ki ga je storila kriminalna združba, ali zelo hudega kaznivega dejanja, kot je ugrabitev mladoletne osebe ali umor, in zgoraj navedeni ukrepi ne zadoščajo za zagotovitev vaše varnosti, se lahko sprejmejo posebni zaščitni ukrepi. Ti vključujejo:

preselitev za več kot 45 dni in

spremembo identitete.

Zahtevate lahko povračilo za potne in nastanitvene stroške, ki ste jih kot priča imeli s predložitvijo izjave v okviru preiskave. Priče lahko zaprosijo tudi za poldnevno nadomestilo za odsotnost z dela. Ti stroški se plačajo iz državnega proračuna, vendar jih bo moral obtoženec povrniti, če bo spoznan za krivega.

Če vam je bil dodeljen zaščitni ukrep ali vas ni v državi, ste lahko zaslišani prek video- ali telekonference.

Sem mladoletna oseba. Ali imam kakšne dodatne pravice?

Če ste **mlajši od 18 let** in ste žrtev kaznivega dejanja, imate med zaslišanjem naslednje dodatne pravice:

da vas spremlja odrasla oseba, ki jo izberete sami, in

da zaslišanje poteka v primerni sobi.

Da vas ne bi bilo treba zaslišati večkrat, se lahko vaše zaslišanje zvočno ali slikovno posname. Če ste **mlajši od 12 let**, se lahko vaše zaslišanje slikovno posname, o čemer morate biti predhodno obveščeni. Če ste **starejši od 12 let**, se lahko vaše zaslišanje slikovno posname samo z vašim dovoljenjem. Ta zaslišanja potekajo v posebej opremljenih sobah.

Če ste žrtev spolne zlorabe, prostitucije ali pornografije, začne zastaralni rok za pregon teči šele, ko dopolnite 18 let.

Če ste žrtev kaznivega dejanja in mladoletna oseba, vas bo policija napotila tudi v specializirani zavod za otroke, ki so žrtve zlorab.

Zaščiteni boste tudi pred razkritjem identitete v medijih, to pomeni, da bosta prepovedana objava in razširjanje fotografij, risb in drugega gradiva, iz katerih bi bila razvidna vaša identiteta.

Katere informacije lahko dobim od policije ali organizacij za pomoč žrtvam med preiskovanjem kaznivega dejanja?

Policija vam bo zagotovila informacije o:

vrsti služb ali organizacij, na katere se lahko obrnete za pomoč; postopkih, ki bodo sledili po vaši prijavi; zahtevah za pridobitev odškodnine.

Te informacije se lahko zagotovijo v letakih in brošurah ali ustno. Brošure so na voljo v vseh treh uradnih jezikih (nizozemščini, francoščini in nemščini). V praksi se lahko ustne informacije zagotovijo tudi v drugih jezikih (npr. angleščini).

Treba je vedeti, da boste o razvoju nekaterih dogodkov v zadevi obveščeni samo, če ste se evidentirali kot oškodovanec ali če ste se vključili kot **zasebni tožilec v kazenskem postopku**¹. Ti dogodki so naslednji:

odločitev državnega tožilca, da vašo zadevo konča, in razlogi za to odločitev;
odločitev državnega tožilca, da vašo zadevo predloži preiskovalnemu sodniku v sodno preiskavo;
odločitev državnega tožilca, da storilcu predlaga sporazumno rešitev ali mediacijo, in datum obravnave zadeve na sodišču.

Poleg tega boste imeli kot oškodovanec ali zasebni tožilec v postopku pravico zahtevati dostop do spisa in dobiti njegovo kopijo. To zahtevo je treba nasloviti na državno tožilstvo ali preiskovalnega sodnika med preiskavo.

Naredili boste lahko kopije spisa, vendar boste morali vsako kopijo plačati (približno 0,25–0,50 EUR na kopijo). Če pa vašo zadevo obravnava porotno sodišče (*hof van assisen/cour d'assises*), so kopije brezplačne.

Ali lahko dobim pravno pomoč?

Za prve napotke lahko zaprosite za **primarno pravno pomoč** (*juridische eerstelijnsbijstand/aide juridique de première ligne*), pri kateri odvetniki zagotavljajo brezplačne pravne nasvete ob določenih urah na določene dneve. Po potrebi vas lahko napotijo na specializirano službo ali organizacijo. Svetovanje je organizirano v sodnih poslopih, na civilnih mirovnihih sodiščih (*vrederecht/justice de paix*), v oddelkih za pravno pomoč in nekaterih občinskih upravah itd. Oddelek za pravno pomoč (*justitiehuis/maison de justice*) lahko najdete v vsakem sodnem okrožju (njihovi kontaktni podatki so na voljo v francoščini in nizozemščini) ali pa se obrnete na eno od služb za pomoč žrtvam.

Za podrobne pravne nasvete, pomoč in zastopanje morate najeti odvetnika. To je lahko v okviru **sistema sekundarne pravne pomoči** (*juridische tweedelijnsbijstand/aide juridique de deuxième ligne*) **v celoti ali deloma brezplačno, odvisno od vaših prihodkov**. Različne kategorije oseb v posebnih okoliščinah, kot so mladoletne ali duševno prizadete osebe, so vedno upravičene do brezplačnega pravnega zastopanja.

Za sekundarno pravno pomoč se morate zgledati na uradu za pravno pomoč (*bureau voor juridische bijstand/bureau d'aide juridique*) (podrobnosti v francoščini in nizozemščini), ki deluje na vsakem sodišču. Predložiti boste morali dokumentacijo, iz katere bo razvidno, da spadate v eno od posebnih kategorij ali da imate nizke neto prihodke. Urad bo o odobritvi vaše vloge odločil v 14 dneh in vam poslal kontaktne podatke odvetnika, ki vam je bil dodeljen. Tudi odvetnika, ki ga izberete sami, lahko vprašate, ali je pripravljen delati na podlagi ureditve sekundarne pravne pomoči. Vaš odvetnik se bo v tem primeru obrnil na urad za pravno pomoč in zaprosil za odobritev vaše vloge.

Če imate skromna finančna sredstva, lahko v določenih okoliščinah zaprosite za oprostitev plačila različnih stroškov postopka (npr. stroškov sodnega izvršitelja in stroškov kopij iz seznama dokazov) v okviru ureditve **pravne pomoči** (*rechtsbijstand/assistance judiciaire*). Prošnjo za to morate vložiti pri uradu za pravno pomoč na kazenskem sodišču, ki obravnava zadevo. Če ste že zasebni tožilec v kazenskem postopku, lahko za to zaprosite pisno ali ustno pred kazenskim sodiščem, ki obravnava zadevo.

Priporočeno je tudi, da skrbno pregledate svoje zavarovalne police in preverite, ali vaše zavarovanje krije sodne stroške. Obrnite se na svojega zavarovalnega zastopnika.

Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?

Policija vam bo s sprejetjem **splošnih zaščitnih ukrepov** zagotovila takojšnjo fizično zaščito. Če se zaradi izjave, ki ste jo dali ali jo nameravate dati, počutite ogroženi in ste pripravljeni svojo izjavo potrditi na sodišču, vam lahko **komisija za zaščito prič** (*Getuigenbeschermingscommissie/Commission de protection des témoins*) zagotovi dodatno zaščito. Če državni tožilec (pri standardni preiskavi) ali preiskovalni sodnik (pri sodni preiskavi) meni, da potrebujete te zaščitne ukrepe, pošlje vlogo na komisijo za zaščito prič.

Če ste žrtev posilstva ali spolnega napada, boste zaščiteni pred razkritjem identitete v medijih. Vsakršno objavlanje ali razširjanje fotografij, risb ali drugih dokumentov, iz katerih bi lahko bila razvidna vaša identiteta, je kaznivo dejanje.

Če ste žrtev nasilja v družini in se bojite vrniti domov, bo policija vam (in vašim otrokom) priskrbelo varno zatočišče.

Policijskega uradnika lahko tudi prosite, naj vaših osebnih podatkov ne vključi v **uradno prijavo**, čeprav se morate zavedati, da je policija zavezana take podatke dati tožilstvu, če se to od nje zahteva.

Samo če ste vi ali vaši bližnji zaradi dane izjave resno ogroženi, vam lahko preiskovalni sodnik (policija v tem primeru nima nikakršne pristojnosti) zagotovi **popolno ali delno anonimnost**. Preiskovalni sodnik pogosto zagotovi anonimnost na svojo pobudo, zanj pa lahko zaprosite tudi sami. Če preiskovalni sodnik vašo prošnjo zavrne, se zoper to odločitev ne morete pritožiti.

Delna anonimnost pomeni, da vaša identiteta ne bo razkrita v uradnem zapisniku zaslišanja. Zagotoviti jo je mogoče pri standardni in sodni preiskavi.

Popolna anonimnost pomeni, da vaša identiteta ostane skrita ves čas trajanja kazenskega postopka; zagotoviti jo je mogoče samo, če:

poteka sodna preiskava, ki jo vodi preiskovalni sodnik;

zagotovitev delne anonimnosti ne zadošča za vašo zaščito;

menite, da boste z izjavo ogrozili sebe in svoje bližnje in da je lahko to upravičen razlog, da ne daste izjave, ter

je kaznivo dejanje storila kriminalna združba ali gre za hudo kaznivo dejanje (npr. ugrabitev mladoletne osebe ali umor).

Do katerih storitev in pomoči sem upravičen med preiskovanjem kaznivega dejanja?

Vsi zaposleni pri policiji in sodnih organih vam morajo priskrbeti vse potrebne informacije in vas po potrebi napotiti na **specializirane službe**. Pomoč žrtvam ponujajo različne specializirane službe. Med kazenskim postopkom ali celo po njem lahko zaprosite za naslednje storitve:

policija zagotavlja začetni sprejem, praktično pomoč, informacije, pripravo uradnih prijav in napotitev na ustrezne službe. Če vam zadevni policijski uradnik ne more zagotoviti optimalne podpore (npr. v izrednih razmerah ali zelo resnih okoliščinah), lahko vskočijo specializirane **policijske službe za pomoč žrtvam** (*politieondersteuning/slachtofferbejegening/assistance policière aux victimes*) in vam zagotovijo potrebno podporo;

v uradih za sprejem žrtev (*slachtofferonthaal/accueil des victimes*) v oddelku za pravno pomoč lahko dobite specializirane informacije o zadevi. Oddelek za pravno pomoč je v vsakem sodnem okrožju (njihovi kontaktni podatki so na voljo v francoščini in nizozemščini). Ta urad vam lahko zagotovi potrebno podporo in pomoč ves čas trajanja sodnega postopka. Po potrebi in glede na težavo vas bo osebe v uradu za sprejem žrtev napotilo na bolj specializirane službe. Osebe v uradu za sprejem žrtev vam je lahko v oporo v čustveno napornih trenutkih med postopkom in vam pomaga pri dostopu do spisa, vam zagotovi pomoč med zaslišanjem na sodišču, vam pomaga pri vračilu dokazil ali vam zagotovi podporo med rekonstrukcijo kaznivega dejanja. Pomaga vam lahko tudi sestaviti izjavo priče, ki se bo uporabila v zvezi z izvršitvijo kazni;

službe za pomoč žrtvam (*diensten slachtofferhulp/services d'assistance aux victimes*) zagotavljajo nadaljnjo pomoč pri spopadanju s posledicami kaznivega dejanja: čustveno in psihološko oporo, informacije (o vaših pravicah, odškodnini, sojenju in razpoložljivosti pravne pomoči) ter pomoč pri navezovanju stikov

z različnimi institucijami (kot so zavarovalnice, policija, sodni organi, odvetniki, bolnišnice itd.). Običajno vas na te [službe](#) napotijo policija ali sodni uradniki, lahko pa se nanje obrnete tudi sami.

Dostop do vseh teh služb je brezplačen in popolnoma prostovoljen.

Če ste žrtev trgovine z ljudmi, vam lahko pomagajo različne zasebne specializirane službe. Za usklajevanje teh služb in njihovo sodelovanje skrbi [center za enake možnosti in boj proti rasizmu \(Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding/Centre pour l'Égalité des chances et la lutte contre le racisme\)](#). Če vam bo kot [žrtvi trgovine z ljudmi](#)2 dodeljena zaščita, boste upravičeni tudi do več posebnih ureditev glede prebivanja in delovnih dovoljenj. Zdravniško pomoč lahko dobite, vendar jo boste morda morali plačati, razen če imate veljavno zdravstveno zavarovanje (čeprav lahko te stroške vključite v zahtevek za odškodnino). Državljeni 27 držav članic EU, Islandije, Lihtenštajna, Norveške in Švice lahko uporabijo [evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja](#).

Ali lahko dosežem poravnavo/spravo ali začnem postopek poravnavanja s storilcem?

Mediacija je mogoča v vseh fazah kazenskega postopka: na ravni policije (mediacija na ravni policije); na ravni občin (mediacija v povezavi z upravnimi sankcijami); na ravni državnega tožilstva pred odločitvijo o pregonu (mediacija v kazenskih zadevah) in potem ko se tožilstvo odloči za pregon (odškodninska mediacija). Odškodninska mediacija je mogoča tudi med izvršitvijo kazni in po njej.

Mediacija je mogoča za vse vrste kaznivih dejanj. Državni tožilec, preiskovalni sodnik in obravnavni sodnik vas morajo obvestiti o možnostih za mediacijo.

Mediacijo lahko zahtevate tudi sami.

Mediacija na ravni policije (politie/nale schadebemiddeling/médiation policière) se omogoči v primerih lažjih kaznivih dejanj (npr. za pisanje grafitov, manjše tatvine in vandalizem), da se poravna premoženjska škoda. Ta vrsta mediacije je na voljo v policijskih okrožjih Leuven, Mechelen in Bruselj. Mediacija se izvede, preden se uradna prijava pošlje državnemu tožilstvu. Državni tožilec je obveščen o rezultatih mediacije, in če je bil dosežen sporazum, se zadeva po navadi konča.

Mediacija v povezavi z upravnimi sankcijami3 se omogoči pred naložitvijo upravne sankcije. Obvezna je, če je storilec mlajši od 16 let. Mediacija je namenjena predvsem povračilu povzročene škode, izvajajo pa jo uradne osebe lokalnih organov.

Mediacijo v kazenskih zadevah (bemiddeling in strafzaken/médiation pénale) lahko predlaga državni tožilec, če meni, da se kaznivo dejanje kaznuje z največ dveletno zaporno kaznijo. Ta vrsta mediacije se izvede pred odločitvijo o pregonu storilca, vodi pa jo osebje oddelka za pravno pomoč. Kot žrtev kaznivega dejanja bo za vas v glavnem zanimiva mediacija za povračilo škode. Državni tožilec lahko predlaga enega ali več dodatnih ukrepov v zvezi s storilcem (psihološko zdravljenje ali terapijo, usposabljanje ali delo v splošno korist). Če se bosta storilec in žrtev sporazumela o odškodnini in če bo storilec upošteval morebitne dodatne naložene ukrepe, se bo pregon končal (kar pomeni, da državni tožilec zadeve ne bo več mogel predložiti sodišču). Če storilec ne upošteva pogojev, se lahko zadeva predloži sodišču. Za tako vrsto mediacije je potrebno vaše sodelovanje, in če vanj ne boste privolili, bo zadeva vrnjena državnemu tožilcu, ta pa bo ponovno odločil o tem, ali začeti pregon ali ne.

Odškodninska mediacija (herstelbemiddeling/médiation réparatrice) poteka ločeno od kazenskega postopka in ga ne nadomešča. Sodni organi zato ostanejo še naprej odgovorni za odločanje o kazenskem pregonu ter izreku in izvršitvi kazni. To pa vam ne preprečuje, da mediacije ne bi začeli kadar koli v postopku, to pomeni, preden je zadeva predložena sodišču, med obravnavanjem zadeve na sodišču ali po tem, ko je sodnik izrekel kazen. Mediacijo lahko zahteva vsak, ki ga kazenska zadeva neposredno zadeva. To pomeni, da lahko mediacijo zahteva ne samo žrtev ali storilec, ampak tudi na primer partner, družinski član ali sorodnik. Odškodninsko mediacijo izvajata dve nevladni organizaciji, [Suggnomè](#) za flamsko regijo in [Médianté](#) za valonski del države. Lokalne oddelke imata v vsakem sodnem okrožju. Sporazum, dosežen z odškodninsko mediacijo, je zaupen, sodišču pa se pošlje samo s soglasjem obeh strank. Sodišče mora odškodninsko mediacijo navesti v sodbi, ni pa mu treba upoštevati doseženega sporazuma.

Mediacija je na voljo tudi v **zadevah v zvezi z mladoletniki**, odškodninska mediacija pa je mogoča na ravni državnega tožilstva in ravni samih sodišč za mladoletnike. Skupinsko posvetovanje (*herstelgericht groepeeroverleg (hergo)/concertation restauratrice en groupe*) lahko odredi samo sodišče za mladoletnike. Pričakuje se, da bo sodnik dal prednost ukrepu mediacije (in ne obsodbi storilca, ki je mladoletna oseba) in stranki v sporu obvestil o tej možnosti. Če odškodninska mediacija pripelje do sporazuma med žrtvijo in storilcem, ga mora praviloma odobriti sodnik. Vsebine sporazuma ne sme spreminjati, lahko pa zavrne njegovo priznanje, če njegova vsebina jasno ogroža javno varnost. Mediacijo in skupinsko posvetovanje organizirajo lokalne nevladne organizacije, ki delujejo na področju pomoči mladoletnikom.

Kako se bo postopek nadaljeval po koncu preiskave?

Odločitve, sprejete po koncu preiskave, se razlikujejo glede na to, ali gre za sodno ali standardno preiskavo.

Pri standardni preiskavi lahko državni tožilec:

zadevo konča;

storilcu predlaga **sporazumno rešitev (minnelijke schikking/résolution à l'aimable)** – če se bo storilec strinjal s predlogom in vam povrnil škodo, se bo zadeva končala;

predlaga **mediacijo v kazenskih zadevah (bemiddeling in strafzaken/médiation dans les affaires pénales)**;

zadevo predloži sodišču.

Kot **oškodovanec ali zasebni tožilec v kazenskem postopku** boste obveščeni o odločitvi državnega tožilca.

Če pride do sodne preiskave, mora preiskovalni sodnik spis poslati predobravnavnemu oddelku sodišča (*raadkamer/chambre du conseil*). Sodne obravnave v predobravnavnem oddelku potekajo za zaprtimi vrati: novinarji in javnost ne smejo biti navzoči. Vi in vaš odvetnik sta lahko navzoča, prijatelji in sorodniki pa ne. Predobravnavni oddelek lahko:

zadevo konča, če meni, da ni dovolj dokazov zoper obdolženca ali da kaznivo dejanje ni bilo storjeno;

zadevo predloži v obravnavo sodišču, če meni, da je dovolj dokazov za privedbo obdolženca na sodišče;

namesti storilca v specializirano psihiatrično ustanovo, če je duševno bolan ali ima tako resno motnjo v duševnem razvoju, da ne more nadzorovati svojih dejanj; v tem primeru lahko obdolženec zahteva javno obravnavo;

sodbo odloži: predobravnavni oddelek lahko sodbo odloži samo, če storilec prej še ni bil obsojen na več kot šest mesecev zaporne kazni; določil bo največ petletno preskusno obdobje, v katerem bo moral storilec izpolniti številne pogoje; če bo med preskusnim obdobjem kaznivo dejanje ponovil ali ne bo izpolnil pogojev, se lahko sodišče odloči za ponovni začetek postopka.

Če se bo predobravnavni oddelek odločil za namestitve osumljenca v psihiatrično ustanovo ali odložitev sodbe, se bo njegova odločitev štela za enakovredno redni sodbi kazenskega sodišča, zato bo odločil tudi o vaši zasebni odškodninski tožbi.

Kot **oškodovanec ali zasebni tožilec v kazenskem postopku**1 boste obveščeni o datumu obravnave. O datumu obravnave boste obveščeni tudi, če bo vaša zadeva predložena kazenskemu sodišču.

Ali se lahko pritožim, če se zadeva konča, ne da bi o njej odločalo sodišče?

Zoper odločitev državnega tožilca o končanju zadeve se ne morete pritožiti. Odvisno od dejstev in okoliščin zadeve ter razlogov za njeno končanje je še vedno mogoče zahtevati odškodnino na kazenskih sodiščih (poleg postopka pred civilnimi sodišči):

pri lažjih kaznivih dejanjih (*contravention/overtreding*) ali deliktih (*délit/wanbedrijf*) lahko **storilca neposredno pozovete pred sodišče**. Za to morate sodnega izvršitelja zaprositi, da storilcu vroči sodni poziv;

vložite lahko tudi kazensko ovadbo pri preiskovalnem sodniku in hkrati vložite tožbo kot **zasebni tožilec v kazenskem postopku**¹; preiskovalni sodnik mora nato začeti sodno preiskavo. Za to morate preiskovalnemu sodniku izrecno navesti, da vlagate tožbo kot zasebni tožilec v kazenskem postopku. To lahko storite pisno ali ustno. Preiskovalni sodnik sestavi uradno prijavo, s katero potrdi, da ste zasebni tožilec v postopku. Upoštevajte, da lahko preiskovalni sodnik v takem primeru od vas zahteva, da položite varščino za kritje stroškov postopka. Njeno višino določi sodnik. Prav tako morate upoštevati, da se lahko predobravnavni oddelek sodišča po koncu preiskave še vedno odloči, da zadeve ne bo predložil sodišču, če na primer ne bo dovolj dokazov zoper obtoženca. Na glavni obravnavi morate potrditi svoj status zasebnega tožilca v postopku.

Če je storilec mladoletna oseba, ga ne morete niti neposredno pozvati pred sodišče niti vložiti ovadbe kot zasebni tožilec v kazenskem postopku.

Kot **zasebni tožilec v kazenskem postopku**¹ se lahko zoper vse odločitve predobravnavnega oddelka, vključno z odločitvijo, da zoper obtoženca ne boste začeli pregona, pritožite pri oddelku za obtožnice pritožbenega sodišča (*Kamer van inbeschuldigingstelling/Chambre des mises en accusation*). Zoper odločitev oddelka za obtožnice pritožbenega sodišča se ne morete niti pritožiti niti ne morete pozneje sami pozvati storilca pred sodišče.

Če o odškodnini odloči predobravnavni oddelek (če je storilec nameščen v psihiatrični ustanovi ali če je sodba odložena), se lahko pritožite zoper dodeljeno odškodnino, ne pa tudi zoper kazensko sodbo. Pritožiti se morate v 15 dneh (ali v treh dneh, če je storilec v priporu v predkazenskem postopku) v registraturi sodišča. Oddelek za obtožnice pritožbenega sodišča bo nato proučil vaš zahtevek za odškodnino.

Če iz katerega koli razloga niste bili udeleženi v kazenskem postopku, lahko vložite tožbo pri civilnih sodiščih. To možnost imate tudi, če se tožilstvo odloči za ustavitev kazenskega postopka. Zasebno tožbo vložite pri civilnem sodišču s pozivom osebi, ki je povzročila škodo, razen če so vse stranke pripravljene priti prostovoljno. Če je vključena zavarovalnica (npr. po prometni nesreči), lahko pozovete tudi zavarovalnico. Postopek na civilnih sodiščih se bistveno razlikuje od kazenskega postopka. Če želite vložiti tožbo pri civilnem sodišču (*burgerlijke rechtbank/tribunal civil*) (če na primer niste bili udeleženi v kazenskem postopku ali če je bila vaša zadeva končana), morate biti pripravljeni dokazati, da je bilo storjeno protipravno dejanje. Če je v teku kazenski postopek, mora civilno sodišče prekiniti postopek, ki ga obravnava, dokler kazensko sodišče ne razsodi. Ugotovitve iz kazenskega postopka so za civilno sodišče zavezujoče. Z vložitvijo tožbe pri civilnih sodiščih nastanejo tudi stroški.

Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in interesi?

Kot tujec uživate vse pravice, pojasnjene zgoraj. Imate pa tudi nekatere dodatne pravice, s katerimi naj bi se olajšalo vaše sodelovanje v kazenskem postopku.

Pravico imate zahtevati brezplačnega tolmača, če ne znate uradnega jezika kraja. Prav tako lahko svojo izjavo napišete sami (ali pa prosite policista, naj izjavo zapiše v vašem maternem jeziku). Če vas ni v državi, vas lahko državni tožilec ali preiskovalni sodnik zasliši prek video- ali telekonference.

Če ste prosilec za azil, imate samodejno pravico, da zaprosite za brezplačnega odvetnika v okviru sistema sekundarne pravne pomoči.

Več informacij:

Ustava – v [nizozemščini](#) in [francoščini](#)

Zakon o sodiščih – v [nizozemščini](#) in [francoščini](#)

Zakonik o kazenskem postopku – v [nizozemščini](#) in [francoščini](#)

Zakon o policiji z dne 5. avgusta 1992 – v [nizozemščini](#) in [francoščini](#)

Zakon o državnem nadomestilu z dne 1. avgusta 1985 – v [nizozemščini](#) in [francoščini](#)

Zakon o odložitvi sodbe, odložitvi izvršitve kazni in pogojni kazni z dne 29. junija 1964 v [nizozemščini](#)

Okrožnica GPI 58 z dne 4. maja 2007 o obravnavanju žrtev v integrirani policijski enoti, strukturirani na dveh ravneh – v nizozemščini

Okrožnica kolegija generalnih tožilcev COL 5/2009 o uporabi enotnih potrdil o prijavi, navodilih policiji o izročitvi teh potrdil in spremembi okrožnice COL 8 /2005, spremenjena različica z dne 20. decembra 2012

Okrožnica z dne 26. septembra 2008 o uvedbi multidisciplinarnega sodelovanja v zvezi z žrtvami trgovine z ljudmi in/ali žrtvami hujših oblik tihotapljenja ljudi – v [nizozemščini](#)

Okrožnica COL 16/2012 z dne 12. novembra 2012 – skupna okrožnica ministra za pravosodje, ministra za notranje zadeve in kolegija generalnih tožilcev o sprejemu žrtev na tožilstvih in sodiščih

Okrožnica COL 17/2012 z dne 12. novembra 2012 – skupna okrožnica ministra za pravosodje, ministra za notranje zadeve in kolegija generalnih tožilcev o spoštljivem ravnanju z umrlimi, obveščanju o smrti, spoštljivem slovesu in čiščenju kraja kaznivega dejanja v zadevah, v katere so vključeni sodni organi

Okrožnica COL 18/2012 iz decembra 2012 – skupna okrožnica ministra za pravosodje, ministra za notranje zadeve in kolegija generalnih tožilcev o začasnih prepovedih vstopa v stanovanje v primeru nasilja v družini

Kraljevi odlok z dne 18. decembra 2003 o pogojih za deloma ali v celoti brezplačno sekundarno pravno pomoč – v [nizozemščini](#)

Kraljevi odlok z dne 16. maja 2004 o boju proti trgovini z ljudmi in tihotapljenju ljudi – v [nizozemščini](#)

Kraljevi odlok z dne 13. junija 1999 o organizaciji oddelkov za pravno pomoč ministrstva za pravosodje – v [nizozemščini](#) in [francoščini](#)

Kraljevi odlok z dne 28. decembra 1950 o splošnih pravilih o sodnih stroških v kazenskih zadevah

Sporazum o sodelovanju med državo in flamsko skupnostjo z dne 7. aprila 1998 na področju skrbi za žrtve – v [nizozemščini](#)

Sporazum v obliki protokola z dne 5. junija 2009 med državo, flamsko skupnostjo, francosko skupnostjo, odborom francoske skupnosti in skupnim odborom skupnosti o skrbi za žrtve – v nizozemščini in francoščini

Sporazum v obliki protokola z dne 5. junija 2009 med državo, francosko skupnostjo in valonsko regijo o skrbi za žrtve – v nizozemščini in francoščini

Sporazum v obliki protokola z dne 5. junija 2009 med državo in nemško govorečo skupnostjo o skrbi za žrtve – v nizozemščini, francoščini in nemščini

1. Zasebni tožilec v kazenskem postopku

Zasebno tožbo lahko pri kazenskem sodišču vložite kadar koli med kazenskim postopkom, tudi če kaznivega dejanja niste prijavili policiji. Kot zasebni tožilec v kazenskem postopku imate poleg običajnih pravic žrtve tudi pravico, da:

zahtevate odškodnino;

vas zasliši sodišče;

se vam po koncu postopka povrnejo stroški;

med sodnim postopkom zahtevate tolmača;

če se vaša zasebna tožba šteje za dopustno in utemeljeno, dobite tudi številne pravice v kazenskem postopku, ne da bi morali pri sodišču za izvršitev kazni vložiti zahtevek za priznanje statusa žrtve.

*Če je državno tožilstvo že začelo postopek, se lahko kot zasebni tožilec v kazenskem postopku vanj vključite na podlagi izrecne izjave. To lahko storite v kateri koli fazi preiskave in dejanske obravnave na sodišču, ni pa to več mogoče v fazi pritožbe. Pri lažjih kaznivih dejanjih (*contravention/overtreding*) ali deliktih (*délit/wanbedrijf*) lahko vložite zasebno tožbo pri preiskovalnem sodniku, ki mora nato začeti kazensko preiskavo. Upoštevajte, da lahko predobravnavni oddelek po koncu preiskave še vedno prosto odloči, da ni dovolj dokazov za privedbo domnevnega storilca pred sodišče.*

Če želite **odškodnino**, boste morali dokazati škodo, ki ste jo utrpeli. Sodišče bo proučilo dopustnost vašega zahtevka in mu ugodilo ali ga zavrnilo. Kot zasebni tožilec v kazenskem postopku imate pravico, da zadevo predložite oddelku za obtožnice pritožbenega sodišča, če kazenska preiskava v enem letu po začetku še ni končana. To vam zagotavlja posreden nadzor nad potekom preiskave.

2. Zaščita žrtve trgovine z ljudmi

Belgija od začetka 90. let prejšnjega stoletja žrtvam trgovine z ljudmi ponuja status rezidentov. Do statusa „zaščitene žrtve trgovine z ljudmi“ so upravičene naslednje kategorije žrtev:

žrtve trgovine z ljudmi (tj. trgovine v zvezi z različnimi oblikami spolnega izkoriščanja, izkoriščanja prosjačenja, gospodarskega izkoriščanja, odstranitve organov, prisilnih kaznivih dejanj);

žrtve tihotapljenja ljudi (tj. pomoč pri nezakonitih migracijah za ustvarjanje dobička), če obstajajo oteževalne okoliščine. Do tega statusa so upravičene žrtve nasilja ali žrtve, katerih življenje je ogroženo.

S priznanjem statusa žrtve trgovine z ljudmi postanete upravičeni do posebnih ureditev v zvezi z dovoljenji za prebivanje in delo, če:

prekinete stike z osumljenimi storilci;

sprejmete obvezno pomoč, ki jo ponuja pooblaščen organizacija, specializirana za zagotavljanje sprejemnih zmogljivosti in pomoči žrtvam trgovine z ljudmi, in

sodelujete s sodnimi organi, tako da daste izjavo ali vložite prijavo.

3. Upravne sankcije

Upravne sankcije naložijo lokalni organi in niso kazenske sankcije. Lokalni organi so pristojni, da nekatere prekrške in motnje kaznujejo z upravnimi sankcijami (z globami, zaprtjem stavb ali prostorov ali začasnim odvzemom dovoljenj ali licenc). Občina lahko te sankcije naloži za kršitev svojih predpisov, nekatere oblike vandalizma itd. Pregon ni neposredno odvisen od državnega tožilca.

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: .

2 – MOJE PRAVICE MED GLAVNO OBRAVNAVO

Kako sem lahko vključen v sojenje?

Katere so moje pravice, ki jih imam kot priča?

Sem mladoleten. Imam zato dodatne pravice?

Lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?

Kako lahko uveljavljam premoženjskopравни zahtevek zoper storilca ali dobim odškodnino od države?

Obstajajo možnosti za doseg poravnave ali za uvedbo poravnavanja med storilcem in mano?

Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in moji interesi?

Več informacij

Kako sem lahko vključen v sojenje?

Kot oškodovanec ali **zasebni tožilec v kazenskem postopku**¹ (*partie civile/burgerlijke partij*) boste pisno obveščeni o datumu obravnave na sodišču. Če tega še niste storili, lahko v tej fazi še vedno vložite zasebno tožbo pri kazenskem sodišču; to lahko storite kadar koli do predložitve končnih stališč. Če nimate pravnega zastopnika in želite med obravnavo v kazenski zadevi vložiti zasebno tožbo, morate storiti naslednje:

priiti pravočasno;

se zgledati pri sodnem uradniku (*huissier de justice/zittingsdeurwachter*) in preveriti, ali ste v pravi sodni dvorani;

pristopiti k predsedujočemu sodniku, ko ta izreče ime obtoženca, zoper katerega želite uveljavljati odškodnino;

sodniku izročiti zahtevek skupaj z vsemi potrebnimi dokazili o škodi, ki ste jo utrpeli;

izročiti kopijo zahtevka obtoženčevemu zagovorniku;

sami obdržati izvornike dokumentov;

predsedujoči sodnik vas bo morda zaprosil za dodatne informacije in nato naredil uradni zaznamek o vaši odškodninski tožbi.

Sodne obravnave so običajno odprte za splošno javnost. To pomeni, da se lahko postopka udeleži katera koli oseba, starejša od 14 let. V sodni dvorani so lahko torej navzoči vaši prijatelji, sosede in svojci, novinarji in vse druge zainteresirane osebe. Samo v izjemnih okoliščinah (npr. pri spolnih kaznivih dejanjih) bo obravnava potekala za zaprtimi vrati. To pomeni, da javnosti in novinarjem ne bo dovoljen vstop v sodno dvorano. Sodnika lahko zaprosite za obravnavo za zaprtimi vrati. Zakon to izrecno dovoljuje v primeru žrtev nekaterih spolnih kaznivih dejanj, kot je posilstvo ali kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost. Sodnik lahko odredi obravnavo za zaprtimi vrati tudi, če je to v interesu mladoletne osebe ali zaradi varstva zasebnosti strank. Vendar bo sodnik sodbo vedno razglasil na javni obravnavi.

Če želite uveljavljati odškodnino na kazenskem sodišču (z vložitvijo **zasebne tožbe v kazenskem postopku**), morate dokazati škodo, ki ste jo utrpeli. Sodnik bo vašo zasebno tožbo obravnaval na koncu postopka. Med glavno obravnavo morate imeti zastopnika. Če se želite izogniti neposrednemu stiku z obtožencem, se lahko postopka v vašem imenu udeleži vaš odvetnik (nikakor pa ni mogoče zavrniti navzočnosti obtoženca v sodni dvorani). Osebo morate biti navzoči samo, če ste poklicani kot **priča**.

Svojih stališč ne morete ločeno predložiti državnemu tožilcu.

Katere so moje pravice, ki jih imam kot priča?

Če ste med preiskavo dali izjavo, to še ne pomeni, da boste pozvani za potrditev izjave na sodišču. Izjema je, če zadevo obravnava **porotno sodišče**² (*cour d'assises/hof van assisen*).

Če pa ste pozvani, da se obravnave udeležite osebno, in vam je bil dodeljen zaščitni ukrep ali vas ni v državi, lahko na vprašanja odgovarjate prek video- ali telekonferenčne povezave. Po potrebi se vam lahko popači glas in zakrije obraz.

Kot priča ste upravičeni do nadomestila, ki vključuje fiksni znesek (nadomestilo za udeležbo na obravnavi) in kilometrino (nadomestilo za potne stroške). Za pridobitev tega nadomestila se morate obrniti na registraturo (*greffe/griffie*) sodišča, pred katerim ste pričali, ter predložiti sodne pozive, ki ste jih prejeli od sodnega uradnika, in dokazilo o istovetnosti. Nadomestilo se vam lahko v registraturi izplača takoj, in sicer med uradnimi urami.

Sem mladoleten. Imam zato dodatne pravice?

Kot mladoletna oseba boste zaščiteni pred razkritjem vaše identitete. Vsakršno objavlanje ali razširjanje fotografij, risb ali drugih dokumentov, iz katerih bi lahko bila razvidna vaša identiteta, je kaznivo dejanje.

Če ste bili zaslišani prek avdiovizualnih sredstev, se vam obravnave ni več treba udeležiti osebno, razen če sodnik odloči, da je to nujno za ugotovitev resnice. V takem primeru vam mora odrediti, da se obravnave udeležite osebno, in navesti razloge za tako odločitev. Vendar lahko sodnika zaprosite za obravnavo za zaprtimi vrati. Zakon to izrecno dovoljuje, če ste žrtev nekaterih spolnih kaznivih dejanj, kot je posilstvo ali kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost. Sodnik lahko odredi obravnavo za zaprtimi vrati tudi, če je to v interesu mladoletne osebe ali zaradi varstva zasebnosti strank.

Lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

Če ste vložili zasebno tožbo kot zasebni tožilec v kazenskem postopku, se lahko obravnave udeležite osebno ali izberete pravnega zastopnika.

Za prvo pravno mnenje se lahko posvetujete s **skupino za primarno pravno pomoč** (*aide juridique de première ligne/juridische eerstelijnsbijstand*), katere odvetniki zagotavljajo brezplačne pravne nasvete ob določenih urah na določene dneve in ki vas lahko po potrebi napoti na specializirane službe. Svetovanje je organizirano v poslopih sodišč, na civilnih mirovnih sodiščih, v oddelkih za pravno pomoč, občinskih upravah itd. Oddelki za pravno pomoč (*maisons de justice/justitiehuizen*) so v vsakem sodnem okrožju (kontaktni podatki so na voljo v [francoščini](#) ali [nizozemščini](#)), lahko pa se obrnete tudi na [službo za pomoč žrtvam](#).

Za podrobne pravne nasvete, pomoč in zastopanje morate najeti odvetnika. Ta pomoč je lahko v okviru ureditve **sekundarne pravne pomoči** deloma ali v celoti brezplačna, **odvisno od vaših prihodkov**. Različne kategorije oseb v posebnih okoliščinah, kot so mladoletne ali duševno prizadete osebe, so vedno upravičene do brezplačnega pravnega zastopanja.

Če želite zaprositi za sekundarno pomoč, se morate obrniti na [urad za pravno pomoč](#) (*Bureau d'Aide Juridique/Bureau voor Juridische Bijstand*), ki deluje na vsakem sodišču. Predložiti boste morali dokumentacijo, iz katere bo razvidno, da spadate v eno od posebnih kategorij ali da imate nizke neto prihodke. Urad bo o odobritvi vaše vloge odločil v 14 dneh in vam poslal kontaktne podatke odvetnika, ki vam je bil dodeljen. Tudi odvetnika, ki ga izberete sami, lahko vprašate, ali je pripravljen delati na podlagi ureditve sekundarne pravne pomoči. Vaš odvetnik se bo v tem primeru obrnil na urad za pravno pomoč in zaprosil za odobritev vaše vloge.

Če imate skromna finančna sredstva, lahko v nekaterih okoliščinah zaprosite za oprostitev plačila različnih stroškov postopka (npr. stroškov sodnega izvršitelja in stroškov kopij iz seznama dokazov) v okviru ureditve **pravne pomoči**. Prošnjo za to morate vložiti pri uradu za pravno pomoč na kazenskem sodišču, ki obravnava zadevo. Če ste že zasebni tožilec v kazenskem postopku (glej spodaj), lahko za to zaprosite pisno ali ustno pred kazenskim sodiščem, ki obravnava zadevo.

Priporočeno je tudi, da skrbno pregledate svoje zavarovalne police in preverite, ali vaše zavarovanje krije sodne stroške. Obrnite se na svojega zavarovalnega zastopnika.

Med sodnim postopkom vam lahko pomaga osebje oddelka za pravno pomoč ali službe za pomoč žrtvam.

Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?

Če ste med kazenskim postopkom ogroženi in vam je državni tožilec dodelil delno ali popolno anonimnost med fazo preiskave, lahko na glavni obravnavi na vprašanja odgovarjate prek video- ali telekonference. Po potrebi se vam lahko popači glas in zakrije obraz.

Če ste kot priča pozvani na sodišče in med preiskavo niste pričali, lahko sodnik odredi, da se v zapisniku obravnave ne sme navesti vaša identiteta.

Če ste žrtev posilstva ali spolnega napada, boste zaščiteni pred razkritjem identitete v medijih. Vsakršno objavlanje ali razširjanje fotografij, risb ali drugih dokumentov, iz katerih bi bila lahko razvidna vaša identiteta, je kaznivo dejanje.

Če obtoženec ni v priporu in vas skrbi, da bi pred začetkom vašega zaslišanja prišli v neposreden stik z njim, je priporočljivo, da se obrnete na osebje oddelka za pravno pomoč. Nekatera sodišča imajo posebne čakalnice za žrtve, da bi se izognili takim stikom.

Kako lahko uveljavljam premoženjskopravni zahtevek zoper storilca ali dobim odškodnino od države?

Če želite v kazenski zadevi uveljavljati finančno odškodnino, morate vložiti **zasebno tožbo** v kazenskem postopku. V zahtevku lahko navedete vse vrste škode, ki ste jo utrpeli, kot so telesne poškodbe in z njimi povezani zdravstveni stroški, nepremoženjska škoda, premoženjska škoda (npr. izguba prihodka, ponavljanje študijskega letnika, izguba zaposlitve in škoda na vozilih ali obleki), pogrebni stroški itd.

Če bo storilec spoznan za krivega, bo kazensko sodišče odločilo o vaši zasebni tožbi in ugotovilo, da ste upravičeni do odškodnine. Nato bo obravnavalo vsebino odškodninskega zahtevka.

Če iz katerega koli razloga niste bili udeleženi v kazenskem postopku, lahko vložite tožbo pri **civilnih sodiščih**. To možnost imate tudi, če se tožilstvo odloči za ustavitev kazenskega postopka. Zasebno tožbo vložite pri civilnem sodišču s pozivom osebi, ki je povzročila škodo, razen če so vse stranke pripravljene priti prostovoljno. Če je vključena zavarovalnica (npr. po prometni nesreči), lahko pozovete tudi zavarovalnico. Postopek na civilnih sodiščih se bistveno razlikuje od kazenskega postopka. Na primer, sami morate dokazati odgovornost nasprotna stranke za škodo, čeprav lahko to storite s predložitvijo kopij dokazil iz kazenske zadeve, tudi če je bil postopek ustavljen. Če je v teku kazenski postopek, mora civilno sodišče prekiniti postopek, ki ga obravnava, dokler kazensko sodišče ne razsodi. Ugotovitve iz kazenskega postopka so za civilno sodišče zavezujoče. Upoštevajte, da vložitev tožbe pri civilnem sodišču pomeni tudi stroške.

Če državni tožilec predlaga odstop od kazenskega pregona (sporazumna rešitev ali mediacija v kazenskih zadevah), je to še en način, kako dobiti nadomestilo od storilca. Odškodnino lahko od storilca dobite tudi z mediacijo. Na primer, v večini primerov boste prejeli odškodnino, če državni tožilec storilcu predlaga **mediacijo v kazenskih zadevah** ali **sporazumno rešitev**.

Vendar ni vedno mogoče dobiti odškodnine od storilca (npr. če storilca ni mogoče odkriti ali pridržati) ali izterjati polne odškodnine od zavarovalnice. Če ste bili žrtev naklepnega nasilnega kaznivega dejanja, lahko v nekaterih okoliščinah prejmete nadomestilo od države. Za več informacij o morebitnem **nadomestilu od države** preverite informativne strani Evropske pravosodne mreže o nadomestilu za žrtve v Belgiji (na voljo v [francoščini](#), [nizozemščini](#), [nemščini](#) in [angleščini](#) ter v drugih jezikih).

Če bo obtoženec spoznan za krivega, bo moral povrniti stroške vaše zasebne tožbe, vključno z deležem honorarja vašega odvetnika. Sodišče določi ustrezno višino nadomestila, ko razsodi v zadevi.

Če se je postopek začel, ker ste obtoženca pozvali neposredno ali začeli kazenski postopek z vložitvijo kazenske ovadbe in zasebne tožbe, obtoženec pa je nato razglašen za nedolžnega, vam lahko sodišče naloži plačilo vseh ali določenega dela stroškov, ki sta jih priglasila država in obtoženec.

Obstajajo možnosti za dosego poravnave ali za uvedbo poravnavanja med storilcem in mano?

Odškodninsko mediacijo (*médiation réparatrice/herstelbemiddeling*) lahko zahtevate kadar koli med postopkom: pred predložitvijo zadeve sodišču, med njeno obravnavo na sodišču in po tem, ko sodišče izreče kazen. Odškodninska mediacija poteka ločeno od kazenskega postopka in ga ne nadomešča. Sodni organi zato ostanejo še naprej odgovorni za odločanje o kazenskem pregonu ter izreku in izvršitvi kazni.

Odškodninske mediacije ne izvaja država, temveč dve nepridobitni organizaciji, [Suggnomé](#) v Flandriji in [Médianté](#) v Valoniji. Lokalne oddelke imata v vsakem sodnem okrožju.

Sporazum, dosežen z odškodninsko mediacijo, je zaupen, sodišču pa se pošlje samo s soglasjem obeh strank. Sodišče mora odškodninsko mediacijo navesti v sodbi, ni pa mu treba upoštevati doseženega sporazuma.

Sodnik **sodišča za mladoletnike** lahko s sodbo odredi odškodninsko mediacijo ali skupinsko posvetovanje (*concertation restauratrice en groupe/hergo*).

Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in moji interesi?

Če ste **zasebni tožilec v kazenskem postopku**¹ ali **priča**, vendar ne govorite jezika, ki se uporablja v postopku, bo imenovan tolmač. Vendar pravnih listih ni mogoče prevesti brezplačno.

Več informacij:

Zakon z dne 1. avgusta 1985 o davčnih in drugih ukrepih – v **nizozemščini** in **francoščini**

Zakon z dne 8. aprila 1965 o varstvu mladine, odgovornosti mladoletnih oseb, ki storijo kaznivo dejanje, in povračilu škode, povzročene s tem dejanjem – v **nizozemščini**

Ustava – v **nizozemščini** in **francoščini**

Zakonik o kazenskem postopku – v **nizozemščini**, **francoščini** in **angleščini**

Zakon o sodiščih – v **nizozemščini** in **francoščini**

Kraljevi odlok z dne 28. decembra 1950 o splošnih pravilih o sodnih stroških izvršilnih ukrepov

1. Zasebni tožilec v kazenskem postopku

Zasebno tožbo lahko pri kazenskem sodišču vložite kadar koli med kazenskim postopkom, tudi če kaznivega dejanja niste prijavili policiji. Kot zasebni tožilec v kazenskem postopku imate poleg običajnih pravic žrtve tudi pravico, da:

zahtevate odškodnino;

vas zasliši sodišče;

se vam po koncu postopka povrnejo stroški;

med sodnim postopkom zahtevate tolmača;

če se vaša zasebna tožba šteje za dopustno in utemeljeno, dobite tudi številne pravice v kazenskem postopku, ne da bi morali pri sodišču za izvršitev kazni vložiti zahtevek za priznanje statusa žrtve.

*Če je državno tožilstvo že začelo postopek, se lahko kot zasebni tožilec v kazenskem postopku vanj vključite na podlagi **izrecne izjave**. To lahko storite v kateri koli fazi preiskave in dejanske obravnave na sodišču, ni pa to več mogoče v fazi pritožbe. Pri lažjih kaznivih dejanjih (contravention/overtreding) ali deliktih (délit/wanbedrijf) lahko vložite zasebno tožbo pri preiskovalnem sodniku, ki mora nato začeti kazensko preiskavo. Upoštevajte, da lahko predobravnavni oddelek po koncu preiskave še vedno prosto odloči, ali je dovolj dokazov za privedbo domnevnega storilca pred sodišče.*

*Če želite **odškodnino**, boste morali dokazati škodo, ki ste jo utrpeli. Sodišče bo proučilo dopustnost vašega zahtevka in mu ugodilo ali ga zavrnilo.*

Kot zasebni tožilec v kazenskem postopku imate pravico, da zadevo predložite oddelku za obtožnice sodišča, če kazenska preiskava v enem letu po začetku še ni končana. To vam zagotavlja posreden nadzor nad potekom preiskave.

2. Porotno sodišče

Porotno sodišče (kontaktni podatki na voljo v **nizozemščini** in **francoščini**) je začasno kazensko sodišče, ki ga je mogoče sklicati v kateri koli provinci in bruselskem okrožju. Porotna sodišča so pristojna za obravnavo vseh hujših kaznivih dejanj (crimes/misdaden, tj. umora in drugih hujših kaznivih dejanj, ki se kaznujejo s petletnim do dosmrtnim odvzemom prostosti), političnih deliktov in tiskovnih deliktov (razen tistih, v ozadju katerih sta rasizem ali ksenofobija). V nasprotju z rednim kazenskim sodiščem je treba porotno sodišče na novo določiti za vsako novo zadevo. Predseduje mu sodnik pritožbenega sodišča.

Predsedniku pomagata dva sodnika prvostopenjskega sodišča. Poroto sestavlja 12 oseb širše javnosti, ki se določijo z žrebom, pri čemer sta lahko istega spola največ dve tretjini prvotnih porotnikov. Porotniki morajo imeti volilno pravico ter uživati vse državljanske in politične pravice, stari morajo biti od 28 do 65 let, biti morajo pismeni in ne smejo imeti kazenskih obsodb na zaporno kazen, daljšo od štirih mesecev, ali na opravljanje družbeno koristnega dela, daljšega od 60 ur. Porota sama odloči, ali je obtoženec kriv ali nedolžen. O izreku kazni porotniki odločijo skupaj s poklicnimi sodniki. Zoper sodbe porotnega sodišča se je mogoče pritožiti samo na podlagi pravnih razlogov pri kasacijskem sodišču.

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: .

3 – MOJE PRAVICE PO (PRVI) OBRAVNAVI

Ali se lahko pritožim zoper naloženo kazen ali razglasitev obtoženca za nedolžnega?

Ali je mogoča nadaljnja pritožba?

Kakšne so moje pravice po pravomočnosti sodbe sodišča?

Več informacij

Ali se lahko pritožim zoper naloženo kazen ali razglasitev obtoženca za nedolžnega?

Če ste vložili zahtevek kot civilna stranka v kazenskem postopku (*partie civile/burgerlijke partij*), se lahko pritožite, če sodišče zavrne vaš odškodninski zahtevek ali če menite, da je dodeljena odškodnina premajhna. Ne morete se pritožiti, če obtoženec ni spoznan za krivega ali če menite, da mu je bila naložena premila kazen. (To lahko stori državni tožilec.)

Odločite se hitro, ker je v kazenskih postopkih praviloma vsako pritožbo treba vložiti v 15 dneh. Pritožbo je treba vložiti v tajništvo (*greffe/griffie*) sodišča, ki je izreklo sodbo, ki se izpodbija. Dodatne informacije lahko dobite v sodnem tajništvu. V primeru pritožbe bo zadevo obravnavalo višje sodišče. Prejeli boste obvestilo o času in kraju. Pritožbeni postopek je zelo podoben postopku na prvi stopnji. Ni se vam treba še enkrat registrirati kot civilna stranka v postopku. Vendar se ne morete prvič registrirati kot civilna stranka, ko je zadeva v pritožbenem postopku.

Celovite pritožbe, tj. glede vprašanj dejanskega stanja in pravnih vprašanj (*appel/hoger beroep*), ni mogoče vložiti zoper sodbo porotnega sodišča, vendar se lahko vloži pritožba zgolj glede pravnih vprašanj pri kasacijskem sodišču (*pourvoi/voorziening*).

Ali je mogoča nadaljnja pritožba?

Zoper sodbo, izdano na podlagi celovite pritožbe (*appel/hoger beroep*), ni mogoča nadaljnja celovita pritožba.

Celovite pritožbe ni mogoče vložiti zoper sodbo porotnega sodišča, vendar se lahko vloži pritožba glede pravnih vprašanj pri **kasacijskem sodišču**.

Kasacijsko sodišče ne odloča o dejstvih; preizkusi samo, ali je podana kršitev določb kazenskega postopka in ali je prišlo do napačne uporabe ali razlage zakona. Kasacijsko sodišče lahko zgolj potrdi ali razveljavi sodbo. Ne more izvesti novih dokazov ali ponovno presojsati v zadevi. Če sodbo razveljavi, vrne zadevo v novo sojenje pred drugim sodiščem iste stopnje, kot je sodišče, ki je izdalo izpodbijano sodbo. Sodba kasacijskega sodišča ne zavezuje sodišča, pred katerim poteka novo sojenje.

Kakšne so moje pravice po pravnomočnosti sodbe sodišča?

Pomembno je, da se od samega začetka zavedate, da kot žrtev ne boste avtomatično obveščeni o sodbi sodišča (razen če ste vložili zahtevek kot civilna stranka v kazenskem postopku). Če (vi ali vaš odvetnik) niste bili prisotni, ko je bila izrečena sodba na sodišču, se morate obrniti na sodišče ali zaprositi osebje pravnega centra (*maison de justice/justitiehuis*) za informacije.

Kot žrtev lahko pod določenimi pogoji zaprosite, da vas obvestijo ali zaslišijo v zvezi z načinom prestajanja kazni, na primer glede prostega izhoda iz zapora, omejenega pridržanja, elektronskega nadzora, začasne izpustitve zaradi izгона ali izročitve drugi državi ali glede pogojnega odpusta.

Če ste s civilnim zahtevkom uspehi, lahko pod določenimi pogoji zaprosite, da vas obvestijo ali zaslišijo, če se obsojencu odobri posebna ureditev za prestajanje kazni.

Drugače lahko pri sodišču za izvrševanje kazni (*tribunal d'application des peines/strafuitvoeringsrechtbank*) zaprosite, da vas prizna kot žrtev. Vaš zahtevek bo sprejet, če sodišče odloči, da imate zakoniti interes.

Pod določenimi pogoji imate kot žrtev naslednje pravice:

da ste **obveščeni** o odločitvah v zvezi z izvrševanjem kazni (vključno s prostim izhodom iz zapora, elektronskim nadzorom, pogojnim odpustom itd.),

da **predlagate posebne pogoje**, ki se lahko določijo za obsojenca,

da ste **zaslišani** v zvezi s posebnimi pogoji, ki se lahko določijo za obsojenca v vašem interesu.

Primeri:

zaposite lahko za zaslišanje pred sodiščem za izvrševanje kazni v zvezi s pogoji, ki se lahko določijo za obsojenca, če je elektronski nadzor dovoljen, sodišče lahko zaprosite, da vas obvesti, če je obsojencu odobren pogojni odpust,

zaposite lahko, da vas obvestijo, če minister za pravosodje obsojencu odobri prosti izhod.

Če želite uveljavljati katero koli od teh pravic, morate izpolniti obrazec za izjavo žrtve in ga vložiti ali poslati v tajništvo sodišča za izvrševanje kazni ali v pravni center.

Na obravnavah sodišča za izvrševanje kazni vam lahko vedno pomaga ali vas zastopa odvetnik. Prav tako lahko zaprosite za pomoč pri eni od uradno priznanih organizacij za podporo žrtvam, služb za pomoč žrtvam ali sprejemnih pisarn za žrtve na sodišču, na primer če se nameravate udeležiti sodne obravnave.

Dodatne informacije vam lahko zagotovijo pravni center, sprejemne pisarne za žrtve in vaš odvetnik.

Med izvrševanjem kazni in po prestani kazni lahko vedno uporabite storitve mediacije, in sicer ne glede na to, ali obsojenec prestaja kazen v zaporu ali izven zapora.

Več informacij:

Zakon o zunanjem pravnem položaju oseb, obsojenih na kazen zapora, in o pravicah žrtve v zvezi z načinom prestajanja kazni – v **francoščini ali nizozemščini**

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: .

4 – POMOČ IN PODPORA ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ

Lokalna in zvezna policija

Zvezna javna služba za pravosodje

Komisija za finančno pomoč žrtvam naklepnih nasilnih dejanj

Centri za socialno delo

Laične službe za pomoč strankam v postopku

Socialni in psihološki center

Centri za pomoč otrokom

Skupine za pomoč otrokom

Služba za pomoč mladostnikom

Lokalna in zvezna policija

Lokalna in zvezna policija sta podrejeni ministru za notranje zadeve. Lokalna policija skrbi za osnovni red in mir ter deluje po načelu v skupnost usmerjenega policijskega dela. Zvezna policija je odgovorna za bolj specializirane policijske naloge.

Lokalna in zvezna policija

zagotavljata vljuden in spoštljiv sprejem žrtve;

ponujata praktično pomoč žrtvam kaznivih dejanj, jim zagotavljata informacije in jih napotita na ustrezne službe;

zagotavljata, da sta v izjavah priči pravilno navedena njihova identiteta in podatek, ali želijo biti obveščene o kazenskem postopku;

lahko kmalu po vložitvi prijave vzpostavita stik z žrtvijo.

STIKI:

E-naslov: **ibznet@ibz.fgov.be**

Zvezna javna služba za pravosodje

Zvezno javno službo za pravosodje sestavlja več oddelkov in odborov, ki skrbijo za interese žrtve, vključno z generalnim direktoratom za zakonodajo, temeljne pravice in svoboščine ter generalnim direktoratom za oddelke za pravno pomoč.

Generalni direktorat za zakonodajo, temeljne pravice in svoboščine

pripravlja zakonodajne predloge;

svetuje ministru za pravosodje in drugim akterjem, pripravlja odgovore na parlamentarna vprašanja in sodeluje pri mednarodnih pogajanjih;

tesno sodeluje z drugimi oddelki, kot je generalni direktorat za oddelke za pravno pomoč, in zunanjimi sodelavci.

Generalni direktorat za oddelke za pravno pomoč

vodi 28 oddelkov za pravno pomoč (*maisons de justice/justitiehuisen*) pod okriljem ministra za pravosodje (Flandrija in Valonija jih imata po 13, Bruselj pa ima dva, enega, na katerem se uporablja francoščina, in enega, na katerem se uporablja nizozemščina);

v vsakem oddelku za pravno pomoč je specializirano osebje, ki sestavlja urad za sprejem žrtev.

STIKI:

Zvezna javna služba za pravosodje: Spletno mesto: <https://justitie.belgium.be>

Kontaktne podatke oddelkov za pravno pomoč so na voljo [tukaj](#).

Komisija za finančno pomoč žrtvam naklepnih nasilnih dejanj

Komisija za finančno pomoč žrtvam naklepnih nasilnih dejanj (*Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence/Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden*) je bila ustanovljena z zakonom z dne 1. avgusta 1985. Ima pomembno vlogo pri zagotavljanju državne finančne pomoči žrtvam nasilnih kaznivih dejanj.

Komisija

zagotavlja finančno pomoč žrtvam naklepnih nasilnih dejanj in v nekaterih primerih njihovim družinam;

zagotavlja postopek za finančno pomoč žrtvam kaznivih dejanj, ki so se zgodila v drugi državi članici Evropske unije;

lahko dodeli pomoč tudi, če napadalec ni znan ali ni odgovoren za svoja dejanja;

ne more zagotoviti pomoči, če je kaznivo dejanje posledica površnosti ali malomarnosti.

STIKI:

Spletno mesto: <https://justice.belgium.be>

Centri za socialno delo

V Flandriji in Bruslju je 11 centrov za socialno delo (*Centra Algemeen Welzijnswerk* — CAWs), od katerih ima vsak oddelek, ki pomaga žrtvam nasilja.

Centri

so prek podpornega organa, ki se imenuje *Steunpunt Algemeen Welzijnswerk*, člani mreže *Victim Support Europe*;

so odprti za vse, ki imajo vprašanje ali težavo;

zagotavljajo službo za pomoč žrtvam v Flandriji in Bruslju;

ponujajo psihosocialno pomoč žrtvam in njihovim družinam, preživelim svojcem ljudi, ki so storili samomor, žrtvam katastrof in njihovim družinam ter žrtvam prometnih nesreč in njihovim družinam;

zagotavljajo psihološko, praktično in pravno pomoč žrtvam.

STIKI:

Spletno mesto: <https://www.caw.be>

Kontaktne podatke vseh 25 centrov CAW so na voljo [tukaj](#).

Laične službe za pomoč strankam v postopku

V Valoniji laične službe za pomoč strankam v postopku (*Services Laïques d'Aide aux Justiciables*) zagotavljajo pomoč ne samo žrtvam, ampak tudi na primer zapornikom in nekdanjim zapornikom.

Te službe

so razdeljene na pet lokalnih podružnic, po eno v vsaki provinci v Valoniji;

financira francosko govoreča skupnost;

zagotavljajo psihološko, psihiatrično in socialno pomoč osumljencem kaznivih dejanj, ki so na prostosti ali v zaporu, obsojenim storilcem, žrtvam in družinam oseb iz teh skupin;

imajo strokovno osebje, ki deluje v multidisciplinarnih skupinah.

STIKI:

Spletno mesto: <http://www.ulb.ac.be/>

Kontaktne podatke lokalnih podružnic so na voljo [tukaj](#).

Socialni in psihološki center

Socialni in psihološki center (*Sozial-Psychologisches Zentrum* – SPZ) je organizacija, ki deluje v nemško govorečem delu države in ponuja pomoč žrtvam kaznivih dejanj.

Center

je nevladna organizacija, ki deluje v nemško govorečem delu Belgije;

ima podružnici v mestih St. Vith in Eupen;

ponuja individualni pristop vsem žrtvam kaznivih dejanj, ki ga zagotavlja multidisciplinarna skupina, sestavljena iz psihologov, terapevtov, socialnih delavcev in psihiatra.

STIKI:

SPZ Eupen: info.eupen@spz.be

SPZ St. Vith: <http://www.ulb.ac.be/>

Centri za pomoč otrokom

Centri za pomoč otrokom (*Vertrouwenscentra Kindermishandeling*) so specializirani centri, ki so jih ustanovili flamski organi in ki si po svoje prizadevajo za zagotovitev varnosti in dobrega počutja otroka.

Centri

imajo podružnice v vseh flamskih provincah in v Bruslju;

so sestavljeni iz multidisciplinarnih skupin, ki opravljajo psihosocialne, izobraževalne in socialne naloge;

zagotavljajo svetovanje in pomoč ob sumu zlorabe otrok;

zagotavljajo brezplačno pomoč in informacije;

lahko ukrepajo v vseh primerih, ko so otroci žrtve aktivnega ali pasivnega fizičnega, psihičnega ali spolnega nasilja;

omogočajo anonimno prijavo vseh primerov zlorabe otrok.

STIKI:

Spletno mesto: <http://www.kindinnood.org/>

Kontaktne podatke centrov so na voljo [tukaj](#).

Skupine za pomoč otrokom

Združenje skupin za pomoč otrokom (*Fédération des Équipes SOS-Enfants*) zagotavlja posebno pomoč otrokom v Valoniji, ki so žrtve zlorab.

Skupine za pomoč otrokom

preprečujejo in obravnavajo posamezne primere zlorab otrok;
izvedejo multidisciplinarno oceno otroka in njegovega okolja;
zagotavljajo psihiatrično, psihološko in socialno pomoč otrokom in njihovim družinam;
si nenehno prizadevajo za razširjanje znanja na področju obravnave in preprečevanja primerov zlorab.

STIKI:

Spletno mesto: <http://www.federationsosenfants.be/>

Služba za pomoč mladostnikom

Služba za pomoč mladostnikom (*Jugendhilfedienst* – JHD) zagotavlja specializirano pomoč mladoletnim žrtvam kaznivih dejanj v nemško govorečem delu Belgije.

Služba

zagotavlja svetovanje in pomoč otrokom, ki so žrtve zlorab;
ponuja pomoč otrokom, mladostnikom in njihovim staršem v nemško govorečem delu Belgije;
po potrebi zadeve predloži državnemu tožilcu ali sodišču za mladoletnike.

STIKI:

Spletno mesto: https://ostbelgienlive.be/desktopdefault.aspx/tabid-6204/10670_read-3830/

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 - Moje pravice po sojenju

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 - Nadomestilo

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

5 - Moje pravice do podpore in pomoči

Zadnja posodobitev: 18/12/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.